

melser udløber 1. Maj. Men naar det er Hensigten, synes § 1 at være dobbelt unødvendig, og det kan i hvert Fald siges, at hvis Ministeren har haft den Hensigt at berede Forslaget en hurtig Gang gennem Tinget, har han ikke haft nogen heldig Haand, thi der er i § 1 lagt Sten paa Vejen, Forslaget er sinket i Stedet for at være blevet fremmet i sin Gang gennem Rigsdagen. Forslaget vil ogsaa kunne virke til at vække Lysten hos andre til at kaste andre Spørgsmaal ind her, og Købstadforeningen, som har insisteret paa at faa en saadan Forlængelse, vil neppe være taknemmelig for den Fremgangsmaade, der her er anvendt.

Med Hensyn til selve Lovforslaget maa jeg paa mit Partis Vegne tage Afstand fra § 1, som gaar ud paa, at der ikke skal finde Valg eller Nyudnævnelser af Nævn eller Overnævn Sted til den Tid, der er fastsat i den gældende Lov; vi kan ikke se nogen som helst Forbindelse mellem det, som skal være Hovedformalet her, og Valgene af Nævn og den bestaaende Huslejelovgivning i København. Det Forhold, som der er ønsket lovgivet om, er et Forhold, der omfatter Provinsen, og der er derfor ingen Grund til at røre ved den bestaaende Lovgivning her i København. Under andre Forhold kan jeg heller ikke tænke mig, at dette Spørgsmaal vilde være blevet bragt frem for Offentligheden nu, uanset hvordan den højtærede Ministers Opfattelse i øvrigt maatte være.

I anden Række, i § 2, tilsigter Forslaget en Bemyndigelse for nogle Kommuner til vedvarende at udøve den Ret, de har nu til at begrænse Tilflytningen til Kommunen. Denne Ret indskrænkes efter Forslaget meget stærkt, til nogle faa Kommuner. Det Andragende, som har foranlediget Forslaget, og som er fremkommet fra Købstadforeningens Bestyrelse, er vedtaget enstemmigt, og dertil har, som jeg allerede har nævnt, sluttet sig en Række af større og mindre Købstadkommuner, som nu har den Ret, her er Tale om at bevare endnu en Tid. En Fornylse af denne Bestemmelse vil jeg anse for absolut nødvendig. Et Bortfald af den nu vilde foraarsage store Ekstraudgifter for de Kommuner, som har haft denne Ret til Begrænsning af Indflytningen, men som nu skal give Afkald paa den, hvis der ikke sker en Fornylse. Det vil medføre mange andre Ulemper: ny Belægning af Skolerne, Forstyrrelse af Undervisningen og alle den Slags Ulemper, som man har kendt i saa rigeligt Omfang, og det vil bevirke, at Skattebyrderne paa ny begynder at stige;

i en hel Del Kommuner er man jo nu begyndt at gaa i den modsatte Retning. I første Række rammer selvfølgelig Bortfaldet af disse Bestemmelser Kommunerne, men det rammer ogsaa Lejerne, og det vil maaske paa sine Steder komme til at ramme meget føleligt, skønt Huslejen nu er sat meget stærkt op de allerfleste Steder, hvor Huslejebegrænsningen jo er bortfaldet for længe siden.

Det kunde maaske være logisk at indvende, at der ingen Grund er for Grundejerne til at paaføre Kommunerne Udgifter ved at udleje til Folk, der ønsker at tilflytte; man kunde maaske sige, at Grundejerne som Borgere i Byen derved ogsaa vilde paaføre sig selv som Skatteydere Udgifter. Men det gælder ikke, for hvis denne Ret til Begrænsning af Indflytningen bortfalder, vil det bevirke, at der igen opstaar Spekulation i Ejendomme; det vil blive muligt at faa højere Tilbud udefra, end det ellers vil være Tilfældet, og den Lejeforhøjelse, der har fundet Sted, vil da yderligere kunne forøges. Der er desværre ikke Tvivl om, at der er Grundejere, som vil benytte sig deraf. Det vil være en Fristelse, som jeg er sikker paa en hel Del af Grundejerne ikke vil kunne staa for; de vil mene, at de kan profitere derved, selv om de paa den anden Side rammes indirekte af de Udgifter, det fremkalder.

Jeg kan paa mit Partis Vegne kun beklage, at Forslaget langt fra fyldestgør Købstadforeningens Anmodning, hverken med Hensyn til Omfanget eller med Hensyn til Tiden for denne Forlængelse af Retten til at begrænse Indflytningen. De mindre Kommuner, der nu har denne Ret, udelukkes fuldstændig af Forslaget og prisgives. Det er kun foreslaaet at give en saadan Forlængelse for Købstæder med over 15 000 Indbyggere, og det vil, efter hvad jeg har faaet oplyst, sige, at der kun vil blive Tale om 4 Købstæder og muligt nogle dertil stødende Forstæder, hvis Ministeriet tillader det, medens der nu er henved et halvt Hundrede Kommuner, der har gjort Brug af disse Bestemmelser. For den allerstørste Dels Vedkommende vil Bestemmelserne falde bort, hvis ikke Lovforslaget ændres. Købstadforeningen ønsker Forlængelse til 1. Maj 1929, altsaa i 2 Aar, medens Lovforslaget kun gaar ud paa en Forlængelse for 7 Maaneder, til 1. December i Aar.

Jeg skal paa mit Partis Vegne sige, at vi maa slutte os til Købstadforeningens Andragende om, at alle Kommuner, der hidtil har benyttet Tilladelsen, faar Lov til fremdeles at benytte den, indtil man har over-